

Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. c)
Istorie
Simulare pentru elevii clasei a XI-a

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „[Primul Război Mondial] a contribuit [...] la cristalizarea finală a ideologiei fasciste [...]. El a evidențiat posibilități complet noi de planificare economică și de mobilizare atât a economiei italiene, cât și a proprietății private în serviciul statului. Statul a fost privit ca expresie a unității naționale [...] pe care a susținut-o prin toate mijloacele disponibile. Războiul a demonstrat cât de mare putea fi capacitatea de sacrificiu a indivizilor [...] și cât de ușor puteau fi mobilizate toate straturile societății în slujba statului. [...] Așa se face că fascismul anilor '30, așa cum apare în scrierile lui Gentile și Mussolini [...] încorporează experiența războiului. [...] Cultul unui conducător ce întruchipa spiritul, voința și virtuțile poporului și care era identificat cu națiunea a reprezentat cheia de boltă a ritualului fascist [în Italia]. [...] Statul fascist, creator al întregii vieți politice și sociale și al tuturor valorilor spirituale, urma, desigur, să fie stăpânul necontestat al economiei și al relațiilor sociale. [...] Propunându-și să creeze o nouă civilizație, un nou tip de om și un mod de viață cu totul nou, fascismul nu putea concepe ca vreo sferă a activității umane să rămână imună la intervenția statului. [...] Pentru Mussolini, [...] în afara statului «nu pot exista niciun fel de valori umane și spirituale» și «niciun fel de indivizi sau grupuri, asociații culturale, uniuni economice, clase sociale».”

(D. Miller, *Enciclopedia Blackwell a gândirii politice*)

B. „După războiul din Etiopia, Mussolini începe să-și pună întrebări asupra gradului de aderare a maselor la regimul său și asupra șanselor pe care acesta le are de a supraviețui. [...] În ciuda tuturor eforturilor făcute de fascism se pare că Italia a intrat pe calea decăderii [...]. Această evoluție are pentru [Mussolini] cauze în primul rând morale, care țin de influența predominantă exercitată de elitele tradiționale asupra societății și culturii italiene. [...] Acestea nu au puterea necesară pentru a antrena masele italiene și pentru a face din Italia o mare națiune care să aspire la conducerea Europei, ca Germania sau Rusia sovietică. [...] Acesta va fi obiectivul major a ceea ce istoricul De Felice a numit «revoluția culturală a fascismului» [...]. Influențat de eficacitatea hitleristă, Mussolini trasează fascismului ca sarcină prioritară făurirea unui «om nou» având anumite trăsături specifice [...] și care să se opună stilului decadent al vieții burgheze. Astfel, după 1931 apare tendința de imitare a Germaniei naziste.”

(S. Berstein, P. Milza, *Istoria Europei*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți conflictul internațional precizat în sursa **A**. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa **B**. **2 puncte**
3. Menționați spațiul istoric și personalitatea politică la care se referă atât sursa **A**, cât și sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că statul fascist controlează viața politico-economică a țării. **3 puncte**
5. Scrieți, din sursa **B**, două informații care se află într-o relație cauză-efect, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați două idei specifice unui regim politic democratic din perioada contemporană. **6 puncte**
7. Menționați o altă caracteristică a regimurilor politice la care se referă sursele **A** și **B**, în afara celor precizate în sursele respective. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„Dezvoltarea în [Europa de Vest] a unor tendințe de integrare economică, politică și militară [...] este obiectivul urmărit la începutul anilor 1950 de promotorii Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului.

Ideea este a [...] lui Jean Monnet, «european» convins [...]. Ministrul francez de externe, Robert Schuman [...] și-a însușit rapid proiectul lui Monnet și pe 9 mai 1950 îl expune în linii mari într-o declarație prezentată tuturor țărilor europene. Succesul este imediat, dar nu în toate țările Europei. [...] URSS și statele sale satelite condamnă această politică [...]. În Germania, în Italia și în cele trei țări ale Beneluxului [Belgia, Olanda, Luxemburg], reacția este favorabilă. «Planul Schuman» este bine primit și de Statele Unite [...] pentru că Washingtonul vede în acesta prologul unei uniuni europene care ar putea mai târziu să contribuie la problema apărării sale și să micșoreze «povara» care apasă pe umerii supraputerii de dincolo de ocean.

Partizanii unei integrări europene din punct de vedere economic și dacă este posibil și politic, apar mai ales în [...] organizațiile politice care formează nucleul coalițiilor aflate la putere în țările vest europene. [...] Din 18 aprilie 1951, șase țări, Franța, R.F. Germania, Italia, Belgia, Olanda și Luxemburgul, semnează tratatul de la Paris care instituie Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului pe o durată de 50 de ani și figurează atribuțiile instituțiilor acesteia: Conducerea Supremă având puteri autonome și executive, Consiliul de Miniștri care reprezintă interesele statelor, Adunarea care controlează Conducerea Supremă și Curtea de Justiție care judecă litigiile. [...]

Pe 9 mai 1955 Adunarea Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului votează în unanimitate reluarea construcției europene [...]. Pe 3 iunie 1955, Conferința de la Messina care reunește miniștrii de externe ai celor Șase adoptă o rezoluție care exprimă dorința comună a statelor reprezentate «de a trece la o nouă etapă». Un comitet [...] format din experți și delegați ai guvernelor interesate este însărcinat să elaboreze un raport care să schițeze în linii mari ceea ce va însemna Comunitatea Economică Europeană.»

(S. Berstein, P. Milza, *Istoria Europei*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți, din sursa dată, evenimentul la care participă miniștrii de externe în 3 iunie 1955. **2 puncte**
2. Precizați, pe baza sursei date, o cauză pentru care statul american susține propunerea lui R. Schuman. **2 puncte**
3. Menționați cele două organizații economice la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la reacția statelor europene față de «Planul Schuman». **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la Tratatul de la Paris, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia în secolul al XX-lea, continuă integrarea europeană după 1955. (Se punctează **prezentarea** unui fapt istoric relevant și **utilizarea conectorilor** care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre stat și societate în Europa secolului al XX-lea, având în vedere:

- prezentarea unei forme de organizare statală din perioada contemporană;
- precizarea unei trăsături a culturii române care evidențiază caracterul european al acesteia;
- menționarea a două caracteristici ale economiei rurale și a două caracteristici ale economiei urbane din România postbelică;
- formularea unui punct de vedere referitor la impactul tehnologiei asupra vieții cotidiene în lumea contemporană și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.